

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА

Факультет педагогічний

Кафедра педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПЕДАГОГІКА ПАРТНЕРСТВА

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма
«Середня освіта (німецька мова і література)»

Спеціальність
014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)

Спеціалізація
014.022 Німецька мова та зарубіжна література

Галузь знань
01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від «27» серпня 2024 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Педагогіка партнерства
Викладач (-і)	Борис САВЧУК
Контактний телефон викладача	067 73 065 73
E-mail викладача	borys.savchuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС –3 (90 год.)
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/
Консультації	Обговорення індивідуально вибраних студентами питань з тематики лекційного курсу та самостійної роботи

2. Анотація до навчальної дисципліни

Педагогіка партнерства – чітко визначена система взаємовідносин всіх учасників освітнього процесу (студентів, викладачів, батьків тощо), яка: організовується на принципах добровільності й спільних інтересів; ґрунтується на повазі й рівноправності всіх учасників, дотримуючись визначених норм (права та обов’язки) та враховуючи ціннісні орієнтири кожної із сторін та передбачає активне включення всіх учасників у реалізацію спільних завдань та готовність брати на себе відповідальність за їх результати.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Мета викладання дисципліни: формування уявлень у здобувачів вищої освіти про педагогіку партнерства як ключового компоненту оволодіння основними аспектами педагогічної взаємодії; розвиток комунікативної компетентності майбутнього вчителя іноземної мови та літератури.

Основними цілями є:

- формування комунікативної компетентності здобувачів вищої освіти;
- оволодіння теоретичними положеннями, історичними засадами та принципами педагогіки партнерства;
- ознайомлення з сутністю понять «партнерство», «співробітництво», «взаємодія», «педагогіка партнерства»;
- оволодіння прийомами педагогічної взаємодії з урахуванням особливостей культури педагогічного спілкування;
- розкриття засад самореалізації і самовдосконалення майбутнього вчителя ЗЗСО через вербальні, невербальні засоби комунікації з точки зору педагогічної діяльності.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність:

Здатність особи розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузях освіти, навчання англійської мови та літератури, другої іноземної мови (німецької або французької) в процесі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій і методів психолого-педагогічних та філологічних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК.2 Соціальна компетентність:

Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня.

Фахові компетентності:

ФК.5 Емоційно-етична компетентність: Здатність усвідомлювати особисті відчуття, почуття та емоції, потреби, керувати власними емоційними станами; здатність конструктивно

та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу; здатність усвідомлювати та поцінювати взаємозалежність людей і систем у глобальному світі

ФК.6 Компетентність педагогічного партнерства: Здатність до суб'єкт-суб'єктної (рівноправної та особистісно орієнтованої) взаємодії з учнями в освітньому процесі; здатність залучати батьків до освітнього процесу на засадах партнерства; здатність працювати в команді із залученими фахівцями, асистентами вчителя для надання додаткової підтримки особам з особливими освітніми потребами.

ФК.7 Інклюзивна компетентність: Здатність створювати умови, що забезпечують функціонування інклюзивного освітнього середовища; здатність до педагогічної підтримки осіб з особливими освітніми потребами; здатність забезпечувати в освітньому середовищі сприятливі умови для кожного учня, залежно від його індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів.

ФК.13 Інноваційна компетентність: Здатність застосовувати наукові методи пізнання в освітньому процесі; здатність використовувати інновації у професійній діяльності; здатність застосовувати різноманітні підходи до розв'язання проблем у педагогічній діяльності.

ФК.14 Компетентність навчання впродовж життя: Здатність визначати умови та ресурси власного професійного розвитку впродовж життя; здатність взаємодіяти з іншими вчителями на засадах партнерства та підтримки.

Результати навчання:

ПРН.1 Розуміти фундаментальні принципи буття людини та природи, цінності громадянського суспільства, усвідомлювати необхідність його сталого розвитку; поважати права і свободи інших громадян, реалізуючи власні.

ПРН.2 Вільно спілкуватися державною та/або іноземною мовами усно й письмово з колегами, представниками інших професійних груп, культур і релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо для вирішення завдань у навчальній і професійній діяльності.

ПРН.4 Мати навички управління складною професійною діяльністю або проектами, проявляти ініціативу при розв'язанні складних спеціалізованих задач і практичних проблем у професійній діяльності в галузі обраної освітньої спеціалізації та нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих/навчальних контекстах.

ПРН.11 Ефективно працювати з інформацією: збирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, впорядковувати, класифікувати, систематизувати, критично аналізувати й інтерпретувати її та застосовувати дані, дотримуючись норм академічної доброчесності.

ПРН.15 Взаємодіяти конструктивно на засадах партнерства з учасниками освітнього процесу, іншими фахівцями для забезпечення функціонування безпечного й інклюзивного освітнього середовища.

ПРН.16 Критично осмислювати основні теорії, принципи, методи, поняття та концепції обраної освітньої спеціальності/спеціалізації, уміти застосовувати їх у навчальній і професійній діяльності.

ПРН.18 Розуміти основні проблеми освіти та шляхи їх розв'язання із застосуванням інноваційних підходів, доцільних наукових методів і навчальних технологій.

ПРН.19 Організувати процес свого подальшого навчання й самоосвіти із значним ступенем автономності для оволодіння сучасними знаннями.

Обсяг навчальної дисципліни			
Вид заняття	Загальна кількість годин		
лекції	12		
семінарські / практичні заняття	18		
самостійна робота	60		
Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язкова/ вибіркова
6	014 Середня освіта	3	Вибіркова
Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год.		
	лекції	Практичні заняття	сам. роб.
Тема 1. Основи педагогіки партнерства в освітньому просторі закладу вищої освіти. Науково-теоретичні засади вивчення педагогіки партнерства. Історичні аспекти дослідження педагогічного партнерства в зарубіжжі та Україні. Характер та особливості проявів педагогіки партнерства в освітньому просторі ЗВО.	2	2	8
Тема 2. Характеристика педагогічного спілкування як форми педагогічного партнерства. Феномен педагогічного спілкування: сутність, характер, особливості. Класифікації і типології педагогічного спілкування. Особливості проявів педагогічного спілкування як форми партнерства в організації освітнього процесу ЗВО.	2	2	8
Тема 3. Принципи педагогіки партнерства. Основні критерії і принципи педагогічного партнерства. Доброзичливість, позитивне ставлення та повага до особистості – базові засади організації освітнього процесу ЗВО. Розподілене лідерство – стан і перспектива розвитку у вищій школі.	2	4	8
Тема 4. Педагогіка партнерства: польський, канадський, німецький та український досвід. Педагогіка партнерства в нормативних освітніх документах зарубіжних країн. Трактують педагогіки партнерства польськими, канадськими, німецькими, українськими вченими: спільне та особливе. Технології реалізації педагогіки партнерства в зарубіжних країнах.	2	4	8
Тема 5. Особливості побудови партнерської взаємодії. Навчання без примусу: ідея мети, ідея опори, вільний вибір, ідея випередження. Особливості партнерської взаємодії в діаді «студент – викладач». Характер партнерської взаємодії в трудовому колективі вищої школи.	2	2	8
Тема 6. Партнерська взаємовідповідальність у вищій школі.	1	2	10

Партнерська взаємовідповідальність – основні ідеї, принципи, сутність. Партнерська взаємовідповідальність як чинник забезпечення діалогічної взаємодії в навчальному процесі. Технології реалізації і розвитку партнерської взаємовідповідальності у ЗВО.			
Тема 7. Теорія і методика створення партнерських угод. Ділові контакти як механізм реалізації партнерських зв'язків. Виробнича кооперація – основа здійснення ефективного партнерства. Суб'єкти партнерських угод та характер взаємин між ними.	1	2	10
Всього	12	18	60

6. Система оцінювання курсу

Поточний контроль (50 балів), з них:

25 балів - усне та письмове оцінювання під час практичних занять;

Тести - 10 балів;

Контрольна робота (одне теоретичне питання з розгорнутою відповіддю) - 5 балів;

Самостійна робота (опрацювання 2 рекомендованих джерел для підготовки до виконання підсумкового контролю) - 10 балів.

Підсумковий контроль: залікова робота – 50 балів

Всього за курс - 100 балів.

Вимоги до письмових робіт:

Залікова робота - тестові питання якої охоплюють всі розділи дисципліни. Максимальна кількість балів – 50.

Практичні заняття:

Оцінюються у п'ятибальній шкалі, регламентованій у ПНУ ім. Василя Стефаника:

«відмінно» – здобувач освіти міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;

«добре» – здобувач освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного матеріалу;

«задовільно» – здобувач освіти в основному опанував теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю;

«незадовільно» – здобувач освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані.

Умови допуску до підсумкового контролю (залік) передбачають виконання студентом навчальної програми курсу з обов'язковим виконанням її складових (відвідування занять та підготовка до різних форм їх проведення). Мінімальна кількість балів для допуску до заліку – 25 балів.

Підсумковий контроль:

форма контролю: залік;

форма задачі: письмове тестування (50 завдань формату “множинний вибір”) на сайті дистанційного навчання. Правильна відповідь оцінюється в 1 бал.

	<p>наслідки її порушення, що визначається «Положенням про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 2)»</p> <p>https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2024/02/34-05-polozhennia-pro-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu.pdf</p>
<p>Пропуски занять (відпрацювання)</p>	<p>Пропуски семінарських (практичних, лабораторних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до «Положенням про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» URL. https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf</p> <p>Відпрацьовуються шляхом додаткового тестування на платформі d-learn https://d-learn.pnu.edu.ua</p> <p>Студенти, які навчаються за індивідуальним графіком, мають опрацювати весь навчальний матеріал і пройти всі види контролю відповідно до «Положення про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.44_2022-polozhennia-pro-poriadok-navchannia-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity-za-individualnym-hrafiikom-u-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasylia-stefanyka.pdf</p>
<p>Виконання завдання пізніше встановленого терміну</p>	<p>Виконання завдань пізніше встановленого терміну визначаються «Положенням про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» URL. https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf</p>
<p>Невідповідна поведінка під час заняття</p>	<p>Не толерується. Будь-які форми невідповідної поведінки під час заняття неприйнятні.</p>
<p>Додаткові бали</p>	<p>Студент може отримати додаткові бали згідно «Положенням про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім.</p>

	Василя Стефаника» URL. https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf
Неформальна освіта	Перезарахування результатів передбачене згідно «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 3)» https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.33_2022-polozhennia-pro-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-osvity-v-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasylya-stefanyka.pdf

7. Рекомендована література

Базова

1. Вища освіта в Україні: зміни через війну: аналітичний звіт / Є. Ніколаєв, Г. Рій, І. Шемелинець. Київ: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2023. 94 с. URL: <https://osvitanalyka.kubg.edu.ua/wp-content/uploads/2023/03/HigherEd-in-Times-of-War.pdf>.
2. Доповідь про якість вищої освіти в Україні, її відповідність завданням сталого інноваційного розвитку суспільства у 2022 році / за ред. А. Бутенка, О. Єременко, Н. Стукало. Київ : Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти, 2023. 59 с. <https://naqa.gov.ua/wp-content/up>. URL: zakon.rada.gov.ua/laws/show/1060-12.
3. Актуальні проблеми розвитку вищої освіти: навч.-метод. посіб. / Стинська В.В., Прокопів Л.М., Нагачевська З.І., Савчук Б.П., Стражнікова І.В., Ковальчук В.М., Салига Н.М. [За заг. ред. В.Стинської, Л.Прокопів]. Івано-Франківськ, 2021. 430 С.
4. Закон України «Про освіту» 2017 р. URL: zakon.rada.gov.ua/laws/show/1060-12
5. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556 URL: Vivnz.org.ua/zakonodavstvo/111-zakon-ukrayiny-pro-vyschu-osvitu.
6. Байда М. Використання технологій кооперативного навчання в контексті гуманістичної парадигми освіти: постановка проблеми. Полтава: Дивосвіт. 2019. 236 с.
7. Бакіров В., Огарков М. Пандемія може назавжди змінити вищу освіту. Дзеркало тижня. 16 січня 2021. URL: <https://zn.ua/ukr/EDUCATION/pandemija-mozhe-nazavzhdi-zminiti-vishchu-osvitu.html>.
8. Варецька О.В. Етика педагогічної взаємодії. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школі. 2016. Вип. 51 С.81-86.
9. Волонтерство. Порадник для організатора волонтерського руху / авт. кол. : О. Безпалько, Н. Заверіко, І. Зверева, Н.Зімоонець та ін. Київ: ВГЦ «Волонтер», 2010. 127 с.
10. Галузяк В.М. Основні характеристики ефективного стилю педагогічного спілкування. Наукові записки. Випуск 32. Частина II. Серія: Педагогічні науки. Кіровоград: РВЦ КДПУ ім. В.Винниченка, 2015. С.30-34.
11. Студентський путівник. https://kpibs.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/126/2021/BA_2021-22-2021-2.pdf
12. Грабовська С., Равчина Т. Конфлікти без насильства: навч. пособ. / за ред.. Шведа Ю.Р. Львів: Фонд «Україна-Європа», 2017.

13. Запровадження елементів STEAM-технологій в освітній простір гімназії: методичний посібник / укл. Ж. В. Федірко, Н. В. Дуняшенко. Кропивницький: КЗ «КОШПО імені Василя Сухомлинського», 2020. 80 с..
 14. Колос К. Р. Google Sites (Сайти) як засіб узагальнення професійного досвіду педагогічного працівника : практик. посіб. Житомир: Видавництво «О. О. Євенок», 2016. 99 с.
 15. Коханова О.П. Партнерство як фактор соціалізації особистості. Педагогічний процес: Теорія і практика. Київ: Либідь, 2013. 204 с.
 16. Кравчинська Т. С. Педагогіка партнерства – основні ідеї, принципи та сутність. URL: <http://lib.iitta.gov.ua/.pdf>
 17. Методичні рекомендації щодо організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти в умовах дистанційного навчання / авторський колектив; за ред. Є. М. Бачинської, О. В. Матушевської. Біла Церква: КНЗ КОР «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів». 2020. 109 с.
 18. Орлянський, В. С. Конфліктологія: рек. МОН України як навч. посіб. для студ. ВНЗ. МОН України, Запорізький національний технічний університет. Київ: Центр учбової літератури, 2017. 158 с.
 19. Освіта України в умовах воєнного стану. Інноваційна та проєктна діяльність: Науково-методичний збірник/ за загальною ред. С. М. Шкарлета. Київ-Чернівці «Букрек». 2022. 140 с.
 20. Ржеутська Л. Школа під час війни: як змінився навчальний процес в Україні. 31.05.2022: <https://www.dw.com/uk/shkola-pid-chas-viiny-chy-provalyvsia-navchalnyi-rik-v-ukraini/a-61978671>
- Допоміжна:
21. Savchuk B. P., Bilavych H. V., Fedchyshyn N. O., Rozman I. I., Vysochan L. M., Bahriy M. A., Kononenko I. V., Vysochan Z. Yu. National literature as a means of development the general cultural competence of future specialists: personalistic kontekst. International Journal of Psychosocial Rehabilitation. 2020. Volume 24. Issue 8. 2020. PP. 13479-13489. <https://www.psychosocial.com/article/PR281340/28343/> (Scopus).
 22. Savchuk B., Bilavych H., Kondur O., Bahriy M., Oliyar M., Fedchyshyn N., Humenuk I., Pantiuk M. Petrenko O. Reading as a Cultural Practice of Modern Students. International Journal of Applied Exercise Physiology. 2020. Vol.9 No.8. PP. 131-144. <http://ijaep.com/Journal/vol.9.8.pdf> (Web of Science impact factor)
 23. Savchuk B., Bilavych H., Fedchyshyn N., Pantyuk T.; Oliyar M., Vlasii O. Bilavych I. (2020). Creating Ecological Language Space for the Youngest Computer Users. International Journal of Applied Exercise Physiology. 2020. Vol. 9. No.4. P. 90-99. <http://ijaep.com/Journal/vol.9.4.pdf> (Web of Science impact factor).
 24. Savchuk B., Pantyuk M., Pantyuk T., The fenomen of pedagogical conflict in the modern scientific discourse Fundamental And Applied Researches: Contemporary Scientifical and practical Solutions and Approaches. Interdisciplinary Prospects. Volume V / [Editors: A. Dushniy, M. Makhmudov, M. Strenacikova]. Banska Bystrica – Baku – Uzhhorod – Kherson: Posvit, 2019. P. 234-238.
 25. Савчук Б., Білавич Г., Душенко Ю. Коучинг як філософія і технологія розвитку професійної педагогічної освіти. Гірська школа Українських Карпат. 2019. №21. С.82-87. DOI: <https://doi.org/10.15330/msuc.2019.21.82-87>.

26. Savchuk B., Bilavych H., Pantyuk T., Holovchak N. Formation of the language culture of junior pupils in a dialectical environment: theoretical and practical aspects. Гірська школа Українських Карпат. 2018. Випуск 19. С. 109-113.
27. Савчук Б., Ковальчук В. Формування конфліктологічної компетентності майбутніх фахівця як компонента їхньої педагогічної майстерності. Нова педагогічна думка. 2021. № 3. С. 91-94.
28. Савчук Б., Салига Н. Рецепція феномену педагогічних конфліктів західних науковців у моделюванні професійної підготовки майбутнього фахівця. Молодь і ринок. 2021. № 5-6. С. 32-36: DOI: <https://doi.org/10.24919/2617-0825.5/191.2021>
29. Старовойтенко Н.В. До проблеми педагогічної комунікативної взаємодії викладача зі студентами в умовах навчально-виховного процесу вищого навчального закладу. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Психологія і педагогіка». 2016. Вип. 27. С.141- 144.
30. Annual Report 2019 — UNESCO Institute for Lifelong Learning, 2020. URL: <https://uil.unesco.org/uils-annual-report-2019>
31. Learning cities: Drivers of inclusion and sustainability. 2020. URL: <https://uil.unesco.org/lifelong-learning/learning-cities/learning-cities-drivers-inclusion-and-sustainability> (дата звернення: 17.01.2021). Supporting teachers and education personnel during times of crisis. ED/2020/IN2.2. 2020. URL: <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000373338>
32. How Covid-19 is Impacting Prospective International Students Across the Globe. QS. 2020. URL: <http://hdl.handle.net/10919/98431> (дата звернення: 17.01.2021). Дистанційне навчання [назва з екрана]. URL: <http://vnz.org.ua/dystantsijna-osvita/pro> (дата звернення: 17.01.2021).
33. Webinar: UNESCO Learning Cities respond to COVID-19. URL: <https://en.unesco.org/events/webinar-unesco-learning-cities-respond-covid-19> 01.2021.

Викладач: Савчук Б.П., доктор історичних наук, професор кафедри педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика